

Lajittelua päiväkotikäisten kanssa

Lajitteluharjoitus

Lajitteluharjoituksessa lasten tehtävänä on lajitella pussillinen roskaa oikeisiin lajittelualustoihin. Sen jälkeen oikea lajittelu jatkokäsittelyineen käydään kohta kohdalta läpi, ja pohditaan yhdessä lajittelun merkitystä. Ekokympiltä saa tarvittaessa lainaksi Kurre-asun ja myös muut materiaalit.

Materiaaleihin kuuluvat

- 9 kpl lajittelualustoja (SEKAJÄTE, BIOJÄTE, KARTONKIPAKKAUKSET, MUOVIPAKKAUKSET, LASIPAKKAUKSET, METALLI, PAPERI, VAARALLINEN JÄTE JA SÄHKÖLAITTEET)

- Lajiteltavat jätteet:

Kuivahtanut leipä (biojäte)
Rikkoontunut lelu (sekajäte energiaksi)
Maitopurkki (kartonkipakkaus)
Lasinen lastenruokapurkki (lasipakkaus)
Kumikenkä (sekajäte energiaksi)
Sukka (sekajäte energiaksi)
Ketsuppipullo (muovipakkaus)
Sipsipussi (muovipakkaus)
Sanomalehti (paperi)
Säilyketölkki (metalli)
Kännykkä (sähkölaite)
Paristo (vaarallinen jäte)

Levitä pöydälle / lattialle / pihalle lajittelualustat

Biojäte

Sekajäte energiaksi

Muovipakkaukset

Kartonkipakkaukset

Lasipakkaukset

Metalli

Paperi

Sähkölaitteet

Vaarallinen jäte

Lajittelu ja sen läpikäyminen

Kun lapset ovat lajitelleet roskat, mahdolliset virheet korjataan, ja käydään läpi, mitä kuhunkin jätelajiin kuuluu ja mitä jätteille lajittelun jälkeen tapahtuu. Voidaan samalla näyttää esimerkki lopputuotteesta.

Sekajätteestä saadaan lämpö- ja sähköenergiaa, kuten nimikin "sekajäte energiaksi" kertoo.

Biojätteestä tehdään biokaasua, jolla jotkut autotkin kulkevat. Biojätteestä voi myös tehdä multaa omassa kompostorissa.

Muovipakkauksista tehdään esimerkiksi astiaharjoja, ämpäreitä ja kauhoja.

Kartongista tehdään esimerkiksi wc-paperi- ja talouspaperihylsyjä ja **paperista** esimerkiksi wc-paperia

Lasipakkauksista tehdään uusiolasia esimerkiksi juomapullojen valmistukseen. Juomalasia ja kahvikuppia ei saa laittaa lasipakkausten joukkoon vaan se kuuluu sekajätteeseen.

Metallista tehdään uutta metallia. Uusiometallituotteita ovat esimerkiksi lapiot, polkupyörän rungot ja autonosat.

Vaarallinen jäte kuljetetaan Riihimäelle vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen ja **sähkölaitteista ja paristoista** saadaan talteen arvokkaita metalleja.

Pohdintaa lajittelun merkityksestä

Lopuksi pohditaan yhdessä lajittelun merkitystä. Onko sillä merkitystä? Alla joitakin:

Luonnonvarojen säästäminen

- Kierrätys vähentää neitseellisten raaka-aineiden käyttöä.

Ympäristönsuojelu

- Oikea lajittelu ja jatkokäsittely vähentävät ympäristöhaittoja > siisti, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Ympäristön säästäjän leikki

- Maahan piirretään kaksi viivaa 20-30 päähän toisistaan. Leikkijät asettuvat toiselle viivalle vierekkäin. Leikin vetäjä asettuu noin 30 metrin päähän leikkijöistä toiselle viivalle.
- Leikissä pääsee etenemään ympäristötekojen kautta seuraavasti:
- "Se, joka on käynyt kirpputorilla ostoksilla, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos on tänään syönyt lautasen tyhjäksi, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Se, joka sammuttaa valot, kun ei ole huoneessa, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos on käynyt kirjastossa lainaamassa kirjoja, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos huolehtii leluista / tavaroista hyvin, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Leikkii joka päivä sellaisia leikkejä, jossa ei tarvitse leluja (hippa, piilosilla) > saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos piirtää paperin molemmin puolin, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos ei heitä roskia luontoon, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos kerää roskia luonnosta, saa ottaa askeleen eteenpäin."
- "Jos lajittelee kotona biojätteet / metallit, saa ottaa askeleen eteenpäin."

Lajittelujuoksu/kävely

- Jos leikki tehdään ulkona esim. urheilukentällä, piirrä maahan esim. 3-5 viivaa 15-20 metrin päähän toisistaan. Jokaisella viivalla on jokin jätelaji eli kerro osallistujille mitkä jätelajit ovat minkäkin viivan kohdalla. Ohjaaja huutaa jonkin jätteen nimen esim. "Banaaninkuoret", jolloin osallistujat juoksevat oikeaan "roska-astiaan" eli sille viivalle, jossa on "biojäte". Leikkiä voi soveltaa myös muissa ympäristöissä kuten leikkipuistoissa tai päiväkodin tai koulun pihalla, jolloin roska-astioiksi voi merkitä vaikkapa kiipeilytelineen tai pihakeinun.
- Samaa leikkiä voidaan leikkiä sisätiloissakin. Merkitään vaikkapa jokin huonekalu jätteeksi jne.

Ekokymppi ja Kurre kiittävät 😊

ps. kannattaa katsoa Youtube-kanavalta "Ekokymppi neuvonta" Kurren videoita kuten "Kysytään Kurrelta"-videosarjaa.

Lisätietoa

Sari Komulainen, neuvoja-tiedottaja, 044 710 00069, sari.komulainen@ekokymppi.fi, www.ekokymppi.fi

YouTube-kanava: @ekokymppineuvonta https://www.youtube.com/channel/UCDiZeMcHLxAa0zsDk61qDZQ?view_as=subscriber

Katso myös Ekokymppin sivut <https://www.ekokymppi.fi/palvelut/jateneuvonta-ja-valistus.html>